

Hovedinstruks for Norges vassdrags- og energidirektorat

Fastsatt med virkning fra 1. januar 2024

1	Innledning.....	1
2	Norges vassdrags- og energidirektorats myndighet og ansvar.....	2
2.1	Virksomhetens samfunnsoppdrag og ansvarsområder.....	2
2.2	Organisering og ledelse av virksomheten.....	2
2.3	Kunnskapsutvikling og samarbeid med andre virksomheter og aktører.....	2
3	Energidepartementets styring av Norges vassdrags- og energidirektorat.....	3
3.1	Departementets overordnede ansvar.....	3
3.2	Styringsdialogen.....	3
3.3	Kommunikasjon, ansvar for avklaringer og informasjonsplikt mv.....	7
3.4	Fullmakter.....	7
3.5	Lederlønnskontrakt og lederlønnssamtale.....	9
4	Norges vassdrags- og energidirektorats interne styring.....	9
4.1	Virksomhetsledelsens myndighet og ansvar.....	9
4.2	Planlegging, gjennomføring og oppfølging.....	9
4.3	Internkontroll og vurdering av internrevisjon.....	13
4.4	Sikkerhet.....	14

1 Innledning

Instruksen er fastsatt av Energidepartementet med virkning fra 1. januar 2024, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 3, andre ledd.

Instruksens formål er å angi kravene til økonomi- og virksomhetsstyring for Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Instruksen klargjør også myndighet og ansvar mellom departementet og NVE, og angir rammene for styringsdialogen.

NVE skal etterleve regelverk for statlig virksomhet, herunder Reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt Reglementet), Bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt Bestemmelsene) og rundskriv fra Finansdepartementet, med de tilføyelser og

presiseringer som departementet har gitt i denne instruksen. Reglementet, Bestemmelsene og rundskriv fra Finansdepartementet gjelder i sin helhet, også punktene som ikke er omtalt i denne instruksen.

NVE skal, i tråd med Nærings- og fiskeridepartementets rundskriv W-01/2019, registrere og vedlikeholde registreringen av virksomheten i Enhetsregisteret.

2 Norges vassdrags- og energidirektorats myndighet og ansvar

NVE er et bruttobudsjettert forvaltningsorgan under Energidepartementet.

2.1 Virksomhetens samfunnsoppdrag og ansvarsområder

NVE har ansvar for å forvalte de innenlandske energiresursene. Videre har direktoratet ansvar for å forvalte Norges vannressurser og ivareta de statlige forvaltningsoppgavene innenfor forebygging av flom- og skredskader.

Mål og oppgaver fremgår av årlige tildelingsbrev.

2.2 Organisering og ledelse av virksomheten

NVE ledes av direktør som beskikkes av Kongen i statsråd. Åremålsperioden er seks år og kan gjentas én gang.

NVEs direktør beslutter virksomhetens interne organisering. Departementet skal orienteres om vesentlige organisasjons- og strukturendringer.

2.3 Kunnskapsutvikling og samarbeid med andre virksomheter og aktører

NVE skal innen sitt ansvarsområde i nødvendig grad samarbeide og samhandle med relevante myndigheter og aktører, nasjonalt og internasjonalt. NVE har ulike oppgaver og oppdrag som forutsetter etatssamarbeid, blant annet knyttet til Norsk klimaservicesenter. NVE er også engasjert i FoU-arbeid innen sine ansvarsområder.

NVE har oppgaver knyttet til internasjonal virksomhet og deltar i norsk bistand til fornybar energi, vassdragsforvaltning, klimatilpasning og flomberedskap. Sentrale oppgaver er å bidra til utvikling av kompetanse og støtte kunnskapsbaserte fagmiljøer i et utvalg av norske samarbeidsland. Den overordnede målsetningen med energibistanden er å øke tilgangen til pålitelig og bærekraftig energi til en overkommelig pris og reduserte utslipp fra energisektoren.

Virksomheten skal holdes på et nivå som sikrer at direktoratets øvrige oppgaver ikke blir skadelidende. Deler av arbeidet utføres på oppdrag og skal fortrinnsvis være selvfinansierende, jf. punkt 4.2.5 i denne instruks. Departementet skal holdes orientert om hvilke land og prosjekter NVE er involvert i. NVE skal i årsrapporten rapportere på ressursbruk og hovedaktiviteter i ulike samarbeidsland.

NVE skal følge opp sin rolle som rådgiver (programpartner) for programmer finansiert over EØS-finansieringsordningene (EEA og Norway Grants). NVEs engasjement som program-partner er regulert i egen avtale med FMO (Financial Mechanism Office) i EFTA. NVE skal innenfor samarbeidsavtalen med Norad bidra med kompetanse, og som programansvarlig for institusjonssamarbeid bygge opp kapasitet i utvalgte fagetater i samarbeidsland. NVE er også i noen tilfeller engasjert direkte som prosjektpartner i prosjekter under programmene.

3 Energidepartementets styring av Norges vassdrags- og energidirektorat

3.1 Departementets overordnede ansvar

(Reglementet §§ 4, 7, 15 og Bestemmelsene punkt 1.2, 1.3, 1.5 og 1.6.2)

Energidepartementet har det overordnede ansvaret for NVE. Departementets styring bygger på prinsippene om mål- og resultatstyring.

Departementet kan iverksette særskilte kontrolltiltak, herunder evalueringer. Organisering og innretning av slike tiltak fastsettes av Energidepartementet. Ved behov vil departementet se slike tiltak i sammenheng med NVEs egne iverksatte kontrolltiltak og evalueringer.

3.2 Styringsdialogen

(Reglementet §§ 4 og Bestemmelsene punkt 1.4)

Styringsdialogen mellom Energidepartementet og NVE skal ha oppmerksomhet på virksomhetens resultater i forhold til fastsatte mål og på risiko som kan hindre måloppnåelse identifiseres og håndteres av virksomheten.

Den formelle styringsdialogen mellom departementet og NVE skal dokumenteres, og de formelle styringsdokumentene fra Energidepartementet er:

- hovedinstruks
- tildelingsbrev
- referater fra styringsmøter og eventuelt andre møter hvor styringssignaler blir gitt

Dokumenter fra NVE som inngår i styringsdialogen er:

- årsrapport
- overordnede risiko- og vesentlighetsvurderinger
- periodiske rapporter

3.2.1 Tildelingsbrev

(Reglementet § 7 og Bestemmelsene punkt 1.5)

Årlige budsjetttrammer, mål, resultatkrav, rapporteringskrav og øvrige føringer framgår av tildelingsbrevet. Årlige krav og føringer for NVE skal ses i sammenheng med krav fastsatt av departementet i denne instruks. Ved endringer av tildelingsbrevets innhold og tildelte midler skal det utformes supplerende tildelingsbrev.

Frister for rapportering og datoer for planlagte møter fremgår av styringskalenderen i tildelingsbrev.

3.2.2 Etatsstyringsmøter

Etatsstyringsmøtene er de primære styringsmøtene mellom departement og etaten. Fra NVE skal direktøren delta.

Møtekalender med tidspunkter for styringsmøtene framgår av det årlige tildelingsbrevet. Normalt avholdes to årlige etatsstyringsmøter.

Tema for møtene vil avklares i forkant. Tema som kan være aktuelle er gjennomgang av tildelingsbrev, overordnet risikovurdering, resultater og måloppnåelse, budsjettstatus, evalueringer, sikkerhet og eventuelle saker fra Riksrevisjonen. Departementet skriver referat fra etatsstyringsmøtene.

3.2.3 Faglige møter

Fagmøter eller andre møter avholdes etter behov. Dette er normalt møter uten styringsmessig karakter, men avholdes for å drøfte og informere om saker med videre. Både departementet og NVE kan ta initiativ til fagmøter eller andre møter.

Dersom det i fagmøter eller andre møter behandles saker av styringsmessig karakter, skal dette formaliseres skriftlig i den ordinære styringsdialogen.

3.2.4 Rapportering gjennom året

NVE skal levere budsjett- og regnskapsrapporter som avtalt i tildelingsbrevet eller på annen måte gjennom brev for alle tildelte midler, både på utgifts- og inntektskapitler. Vesentlige avvik i forhold til budsjetttrammer og forutsetninger skal forklares. Anslag på udekkete forpliktelser (bestillings- og tilsagnsfullmakt) ved utgangen av budsjettåret skal beskrives i tråd med oppsett i veileder for statlig budsjettarbeid og krav om realistisk budsjettering.

Med utgangspunkt i tildelingsbrevet, supplerende tildelingsbrev og denne instruks skal rapport per 31. august gi en overordnet status når det gjelder eventuelle vesentlige avvik fra målsettingene og hvilke tiltak direktoratet skal gjennomføre for å rette opp eventuelle avvik. Det skal i rapporten per 31. august også gis et anslag over estimert forbruk ut året og en oversikt over vesentlig avvik i bemanningsutviklingen og en redegjørelse for eventuelle vesentlige avvik når det gjelder risikovurderinger og risikoreducerende tiltak knyttet til vesentlige risikoer for måloppnåelse.

NVE skal ellers etterleve de rapporteringskrav som følger av Finansdepartementets rundskriv for rapportering om statsbudsjettet og statsregnskapet, herunder eventuelle bestillinger fra departementet. NVE skal blant annet sende inn månedlig regnskapsrapport etter kontantprinsippet til statsregnskapet.

Krav til øvrig rapportering og kontroll vurderes av departementet og tilpasset de styringsbehov Energidepartementet til enhver tid har. Så langt det er mulig vil denne type krav fremgå av de årlige tildelingsbrev eller andre brev.

Merutgifter som følge av lønnsforhandlinger – Hovedtariffavtalens punkt 2.5.1

NVE skal oversende beregninger som viser direktoratets merutgifter knyttet til lønnsoppgjøret inneværende år, og helårsvirkning av påfølgende år etter Hovedtariffavtalens punkt 2.5.1. Sentrale opprykk medregnes, men eventuelle midler tilført lokalt skal ikke inkluderes. Det skal også gjøres påslag for økt pensjonspremie og arbeidsgiveravgift. Det skal fremgå hvilke forutsetninger som er lagt til grunn for beregningene for beløpet det bes om å få kompensert.

3.2.5 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Energidepartementet skal ha kopi av alle brev mellom NVE og Riksrevisjonen. NVE skal rapportere i styringsmøtene og i årsrapporten om hvordan eventuelle merknader fra Riksrevisjonen er fulgt opp, herunder hvilke tiltak som er iverksatt og effekten av disse.

3.2.6 Årsrapport

(Reglementet § 9 og Bestemmelsene punkt 1.6.1, 2.3.3 og 3.4)

Årsrapport skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater, og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk. Direktoratet for forvaltning og økonomistyrings (DFØ) veiledningsnotat om årsrapport for statlige virksomheter skal ligge til grunn for NVEs utforming av årsrapporten. Årsrapporten skal omfatte:

I Leders beretning

- overordnet vurdering av de samlede resultater, måloppnåelse og ressursbruk
- overordnet framstilling av de viktigste prioriteringene for året
- kort omtale av sentrale forhold, interne og eksterne, som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater

II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

- kort omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget
- kort omtale av organisasjon og ledelse
- presentasjon av utvalgte hovedtall sammenlignet over flere år, herunder:
 - antall ansatte, avtalte og utførte årsverk, jf. definisjon i PM-2019-13
 - lønnsutgifter per årsverk
 - lønnsandel av driftsutgifter
 - konsulentandel av driftsutgifter
 - IKT-utgifter per årsverk

- reiser og diett per årsverk
- utgifter til lokaler per kvadratmeter areal per årsverk
- sykefravær (samlet og fordelt på kjønn)
- turnover

III Årets aktiviteter og resultater

- samlet vurdering av prioriteringer, resultater, måloppnåelse og ressursbruk
- oversikt over status på oppdrag og viktige oppgaver for året, rapporteringspunkter fra tildelingsbrevet, og eventuelle øvrige brev
- redegjørelse per overordnet mål om
 - prioriteringer og ressursbruk
 - resultater
 - måloppnåelse, på bakgrunn av styringsparametere som er beskrevet i tildelingsbrevet. Vesentlige avvik skal rapporteres og forklares.

I tillegg skal virksomheten omtale vesentlige forhold i løpet av året som har betydning for departementets styring og oppfølging under de punktene der dette er relevant.

IV Styring og kontroll i virksomheten

- rammeverk og bruk av standarder for styring og kontroll
- overordnede vurdering av opplegget for styring og kontroll
- redegjørelse for vesentlige forhold eller endringer ved virksomhetens planlegging, gjennomføring og oppfølging, herunder:
 - virksomhetens risikostyring
 - status internkontroll, herunder dokumentasjon og iverksatte tiltak
 - bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen i virksomheten
 - ressursbruk og hovedaktiviteter i ulike samarbeidsland, jf. punkt 2.3
 - prosjekter og igangsatte tiltak knyttet til virksomhetens systemer
 - forvaltningen av egne eiendeler (materielle verdier) og innkjøpsrutiner med videre
 - oppfølging av eventuell avdekket vesentlig styringssvikt/feil/mangler/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen
 - oppfølging av evalueringer, tilsynsrapporter og pålegg fra tilsynsmyndigheter
- likestillingsredegjørelse, jf. punkt 4.2.4
- rapportering på vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, bruk av lærlinger, HMS/arbeidsmiljø, ytre miljø og lignende
- overordnet beskrivelse av styringssystem for sikkerhet, jf. punkt 4.4.4

V Vurdering av framtidsutsikter

Det skal gis en overordnet omtale av læring og forhold i og utenfor virksomheten som kan påvirke virksomhetens evne til å løse samfunnsoppdraget på sikt og omtale av mulige konsekvenser for virksomhetens evne til å nå fastsatte mål og resultater på lengre sikt.

VI Årsregnskap

Punkt 3.4.3 i Bestemmelsene og Finansdepartementets rundskriv R-115 presiserer kravene til årsregnskapets innhold og oppstilling. Årsregnskapet skal inneholde følgende tre deler:

- ledelseskomentarer
- oppstilling av bevilgningsrapportering med noter
- oppstilling av artskontorrapportering med noter

3.3 Kommunikasjon, ansvar for avklaringer og informasjonsplikt mv.

Åpen kontakt og tilstrekkelig informasjonsutveksling mellom NVE og Energidepartementet er en forutsetning for god styring. Det er viktig at det er god gjensidig kunnskap om, og kjennskap til, forestående hendelser. Det er spesielt viktig at NVE i god tid varsler departementet om saker som kan bli store, vanskelige eller kontroversielle mediasaker.

Det forventes at direktoratet synliggjør analyser, vurderinger og oppnådde resultater på sitt område samt hvilke planlagte tiltak NVE har for oppfølging av aktualiserte risikoforhold.

3.4 Fullmakter

3.4.1 Budsjettfullmakter

Finansdepartementet fastsetter rundskriv av varig karakter merket R og nummerert fra 100 til 199. Når et rundskriv av varig karakter blir endret eller justert, vil samme nummer bli benyttet. Rundskriv av varig karakter er knyttet til bevilgningsreglementet, utredningsinstruksen og reglementet for økonomistyring i staten med tilhørende bestemmelser om økonomistyring i staten. Rundskrivene inneholder presiseringer og utdypende bestemmelser.

Fullmakt til å overskride tildelt beløp

NVE gis fullmakt til å overskride driftsbevilgningene med inntil

- 2 prosent av tildelingen mot tilsvarende merinntekter (utgifts- og inntektspostene må høre under samme utgifts- og inntektskapittel), jf. punkt 2.4 i R-110
- 5 prosent til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår, jf. punkt 2.6 i rundskriv R-110 og digitaliseringsrundskrivet. Ordningen vil kunne brukes til å finansiere digitaliseringsprosjekter som kan effektivisere driften og gi innsparing i virksomheten.

Andre fullmakter

NVE gis fullmakt til å

- foreta nettopostering ved utskifting av utstyr i tråd med punkt 2.2 i rundskriv R-110
- inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. punkt 2.3 i rundskriv R-110

3.4.2 Fullmakt til å belaste kap. 471 Statens erstatningskrav, post 71 Erstatningskrav m.m.

NVE gis fullmakt å belaste kap. 471 Statens erstatningsansvar, post 71 Erstatningsansvar m.m. Fullmakten gjelder behandling av saker om erstatningskrav mot staten, der utbetalingen ikke overstiger 200 000 kroner. Med statens erstatningsansvar menes her erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, med unntak av ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift. Saker skal behandles i tråd med retningslinjene i Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-01/2017, hvor det blant annet forutsettes at det foretas en juridisk vurdering av sakens erstatningsrettslige side før avgjørelsen treffes. Energidepartementet skal orienteres hvis fullmakten benyttes.

3.4.3 Budsjettfullmakter som NVE må søke departementet om samtykke til å benytte

I medhold av bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd nr. 1 kan ubrukt bevilgning knyttet til post 01-29 som ikke har stikkordet «kan overføres», overføres til neste budsjettår med inntil fem prosent av bevilgningen. NVE sender søknad til Energidepartementet i forbindelse med rapportering til statsregnskapet sammen med poster med stikkordet «kan overføres».

3.4.4 Delegering av administrative fullmakter og ansvar

3.4.4.1 Ansettelser, opprettelse av stillinger og lønnsfastsettelse

NVE har, innen gitte budsjettammer, adgang til å ansette, opprette nye stillinger og fastsette lønn i den grad ikke annet er bestemt ved lov eller fremgår av unntakene nedenfor.

1. Departementet har ansvar for ansettelse av direktør i NVE.
2. Departementet saksbehandler og avgjør også saker om direktørs arbeidsforhold, herunder permisjoner, lønnsjusteringer, samt sikkerhetsklarering og autorisasjon i henhold til sikkerhetslovens bestemmelser.

3.4.4.2 Arbeidsgiverfinansierte elektroniske kommunikasjonstjenester

NVE gis fullmakttil å avgjøre hvem som tilstår arbeidsgiverfinansierte elektroniske kommunikasjonstjenester dekket innenfor virksomhetens eget budsjett, jf. punkt 10.2 i Statens personalhåndbok.

3.4.4.3 Flytting fra utlandet

NVE gis fullmakt å dekke utgifter som påløper i forbindelse med flytting fra utlandet, jf. punkt 10.6.4 i Statens personalhåndbok.

3.4.4.4 Studiereiser til utlandet

NVE gis fullmakt til å innvilgepermisjon, i inntil ett år med lønn og/eller stipend, til studiereiser til utlandet, jf. punkt 10.8.3.2 i Statens personalhåndbok.

3.5 Lederlønnskontrakt og lederlønnssamtale

Energidepartementet utarbeider lederlønnskontrakt til NVEs direktør, som drøftes i en årlig lederlønnssamtale. Gjennom lederlønnssamtalen vil departementet vurdere direktørens oppnådde resultater, og direktøren gir en egenvurdering. I lederlønnssamtalen settes nye stillings- og resultatkrav for direktøren i det kommende året.

4 Norges vassdrags- og energidirektorats interne styring

NVE skal planlegge virksomheten slik at mål og resultatkrav oppnås innenfor de budsjettmessige rammene som er gitt i årlige tildelingsbrevet, jf. § 9 i Reglement for økonomistyring i staten og punkt 2 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

NVE skal varsle departementet og iverksette mulige avbøtende tiltak ved eventuelle endringer som kan ha vesentlig innvirkning på ressursinnsats og måloppnåelse.

Departementet skal orienteres dersom NVE planlegger vesentlige endringer i utføringen av økonomioppgavene. Ved eventuelle behov for unntak fra økonomiregelverket, skal etaten ta dette opp med departementet, som kan søke Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) om unntak på vegne av NVE

4.1 Virksomhetsledelsens myndighet og ansvar

(Reglement § 3 og Bestemmelsene punkt 2.2)

Direktøren er NVEs øverste leder og leder NVE innenfor gjeldende lover, forskrifter, reglementer, retningslinjer, instruks og budsjetter.

Direktøren skal fastsette instruks for NVEs interne styring innenfor rammen av hovedinstruksen. Det skal presiseres hvordan ansvarsforhold, tilgangskontroller og de enkelte funksjoner i økonomi- og virksomhetsstyringen skal utføres i virksomheten. Intern instruks og revisjoner av denne skal oversendes Energidepartementet til orientering.

4.2 Planlegging, gjennomføring og oppfølging

(Reglementet §§ 4, 9 og 14, og Bestemmelsene punkt 2.3, 3.2.2 og 5.3)

NVE skal planlegge og utarbeide strategi for virksomheten, med ettårig og flerårig perspektiv tilpasset virksomhetens egenart. Planene skal dokumenteres gjennom interne styringsdokumenter. For å dokumentere virkningen av vesentlige forhold i planene, skal det fastsettes styringsparametere som er mest mulig stabile over tid.

Overordnede og langsiktige mål og resultatkrav fastsettes i en dialog mellom departement og NVE, slik at NVEs planer og strategier er i tråd med departementets mål og prioriteringer.

NVE skal fastsette interne mål og resultatkrav på bakgrunn av overordnede og langsiktige mål gitt i årlige tildelingsbrev. NVE skal ha systemer for, og dokumentasjon av, systematisk oppfølging av virksomhetens gjennomføring av fastsatte mål og føringer.

NVE skal sikre at rapportering som virksomheten har plikt til å avgi etter gjeldende lover og regler, skjer i henhold til fastsatte krav og frister. NVE skal utarbeide budsjett og prognoser for å sikre avviksrapportering og mulighet for oppfølging av regnskap, resultater og måloppnåelse.

NVE skal arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser effektivt. Sentrale virkemidler i dette arbeidet er organisering, digitalisering og bruk av teknologi samt samarbeid på tvers av sektorer. NVE skal i sin interne styringsprosess sørge for effektiv ressursbruk og se på mulighet for å øke produktiviteten. Dette omfatter også nedprioritering av oppgaver. Dersom en nedprioritering går vesentlig utover måloppnåelsen knyttet til et hoved- eller delmål skal dette tas opp med departementet.

Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) er et sentralt virkemiddel, sammen med for eksempel organisering, prosessforbedring og annen bruk av teknologi. Det vises til det til enhver tid gjeldende digitaliseringsrundskriv med krav og pålegg om digitalisering i offentlig sektor. NVE skal vurdere potensiale for deling av data i tråd med digitaliseringsrundskriv. Behov for å skjerme ulike typer av sensitiv informasjon skal vektlegges.

NVE skal ha systemer og rutiner som sikrer etterfølgelse av lov om offentlige anskaffelser, med tilhørende forskrifter. NVE skal gjennom egne retningslinjer for anskaffelser og oppfølging av disse sikre nødvendig kompetanse og etablere gode rutiner slik at anskaffelser gjøres i samsvar med regelverket og mest mulig effektivt tilpasset virksomhetens behov.

Statens innkjøpscenter inngår sentrale rammeavtaler for staten med formål å forenkle innkjøpsprosessene, sikre regelverksetterlevelse samt gi bedre priser og vilkår. NVE skal benytte de sentrale rammeavtaler inngått av Statens innkjøpscenter der dette er mulig. Fra valg i enkeltkonkurranser kan gjøres dersom anvendelse av rammeavtalen anses som ufordelaktig for NVE.

4.2.1 Etikk og habilitet

(Forvaltningsloven og Etiske retningslinjer i statstjenesten)

NVE skal innrette sin virksomhet etter Etiske retningslinjer for statstjenesten og skal på bakgrunn av retningslinjene utarbeide egne retningslinjer tilpasset virksomhetens egenart og behov. En særlig oppmerksomhet rettet mot åpenhet og tillit til statsforvaltningen er sentralt i denne sammenhengen, blant annet aktiv opplysningsplikt, varslingsrutiner, habilitet, eierskap til eller handel med verdipapirer, bierverv mv., overgang til annen virksomhet, samt gaver i tjenesten. Retningslinjene skal bidra til å videreutvikle den etiske bevisstheten blant ansatte i det løpende arbeidet og i forbindelse med rekrutteringsprosesser.

4.2.2 Risikostyring

(Reglementet § 4 og Bestemmelsene punkt 2.4)

Risikostyring skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll. NVE skal bruke risikostyring som verktøy i sin mål- og resultatstyring. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal relateres til mål og resultatkravene for virksomheten og inngår som en integrert del av styringen. Der hvor det vurderes å være høy risiko, skal risikoreducerende tiltak iverksettes. Det skal gjøres vurderinger av gjenværende risiko, og om denne er akseptabel.

4.2.3 Evalueringer

(Reglementet § 16 og Bestemmelsene punkt 2.7)

NVE skal bruke evalueringer systematisk som del av virksomhetsstyringen. Det skal gjennomføres evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater innenfor hele eller deler av virksomhetens ansvarsområde og aktiviteter.

NVE skal ha en plan for gjennomføring av evalueringer. Frekvens og omfang av evalueringene bestemmes ut fra risiko og vesentlighet samt kvalitet og omfang av NVEs øvrige rapportering.

Organisering og innretning av de ulike evalueringene skal inngå som en del av styringsdialogen.

Funn fra evalueringer skal benyttes til læring og forbedring i virksomhetens planlegging for påfølgende år. NVE skal redegjøre for gjennomførte evalueringer i årsrapporten, jf. punkt 3.2.6.

Evalueringer som er gjort tilgjengelig for allmenheten, skal registreres i nettportalen Kunnskapsdokumenter i offentlig sektor (Kudos).

4.2.4 Arbeidsgiverrollen

(Arbeidsmiljøloven, Likestillings- og diskrimineringsloven og Statens personalhåndbok)

NVE skal legge statens arbeidsgiverstrategi til grunn for utvikling av virksomheten og følge opp statlig arbeidspolitikk, herunder føringer og satsninger (Statens personalhåndbok kapittel 1), følge opp rapportering på personalområdet og innrette arbeidet i tråd med arbeidsmiljølovens formål.

NVE skal redegjøre for faktisk tilstand for kjønnslikestilling (inkludert årlig lønnskartlegging) og arbeidet som er gjort for å oppfylle aktivitetsplikten, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 26. Redegjørelsen skal utarbeides i tråd med veileder fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og Likestillings- og diskrimineringsombudet.

Personalreglementet i NVE, jf. statsansatteloven § 2, avtales mellom ledelsen og tjenestemannsorganisasjonene som har forhandlingsrett etter tjenestetvistloven. Departementet kan, i likhet med partene, når som helst kreve at personalreglementet tas opp til revisjon.

NVE skal knytte til seg minst én lærling i sin virksomhet, og hvert år vurdere om det er mulig å øke antall lærlinger og tilby opplæring i nye lærefag.

4.2.5 Regnskapsføring og økonomisystem

(Reglementet §§ 12, 17 og 18 og Bestemmelsene punkt 2.6, 3.3.2, 3.3.3 og 3.4.2)

NVE skal utarbeide et virksomhetsregnskap i samsvar med kontantprinsippet, bruttoprinsippet, ettårsprinsippet og fullstendighetsprinsippet, jf. punkt 3.4.2 i Bestemmelsene, og i tråd med årlige og varige rundskriv fra Finansdepartementet.

NVE skal bruke standard kontoplan som føringskontoplan.

Særskilt om fastsettelse og innkreving av inntekter

NVE skal fastsette retningslinjer for bruk og utmåling av gebyrer, sektoravgift, tvangsmulkt og overtredelsesgebyrer. Retningslinjene skal utformes i tråd med Bestemmelsene, rundskriv R-112, bestemmelsene i relevant lovgivning og tilhørende forskrifter, og skal bidra til forutsigbar, enhetlig og konsekvent praksis. NVE skal ha systemer for å kontrollere og følge opp at retningslinjene etterleves.

Inntekter ved gebyrer og sektoravgift skal ikke overstige, men dekke kostnader NVE har for oppfølging av enkeltaktører og samlet oppfølging rettet mot næringen. Det skal være sporbarhet mellom faktureringsystemet og de økonomi- og hjelpesystemer som benyttes til å registrere utgifter som inngår i faktureringsgrunnlaget for gebyrer og sektoravgift.

NVE skal ha rutiner for fastsettelse av årlige fordelingsnøkler for sektoravgift, og for vurdering av årlig indeksregulering av timesatser i samsvar med justeringene for lønns- og prisvekst i statsbudsjettet. Rutiner og systemene skal ivareta at alle utgifter som inngår i fakturagrunnlaget for gebyr eller sektoravgift skal være dokumenterbare.

NVE kan inngå avtale med eksternt tjenesteleverandør for innkreving av gebyrer og tvangsmulkt. Avtale skal i tilfelle foreligge i skriftlig form, og NVE skal ha systemer for å kontrollere og følge opp at avtaler etterleves. NVE skal ved inngåelse av avtaler orientere departementet, som orienterer Finansdepartementet.

Ettergivelse av krav, der det ikke foreligger hjemmel til dette i lov eller plenarvedtak, skal forelegges Finansdepartementet, som tar stilling til om saken skal forelegges Stortinget. NVEs anmodning om ettergivelse av krav skal sendes departementet, som deretter tar opp med Finansdepartementet hvordan saken skal behandles. I slik anmodning skal NVE redegjøre for, og dokumentere, at de enkelte innkrevninger er fulgt opp i tråd med regelverket.

Særskilt for oppdrags- og samarbeidsvirksomhet

Det anses å være oppdrags- og samarbeidsvirksomhet når en statlig eller ikke-statlig institusjon benytter NVE til å utføre faglige definerte oppgaver innenfor virksomhetens formål, mål og strategier. Eksternt finansiert oppdragsvirksomhet, nasjonal og internasjonal, skal ikke komme i konflikt med NVEs kjerneoppgaver eller rolle som forvaltningsmyndighet. Hvert oppdrag skal dokumenteres skriftlig, som hovedregel i form av avtale.

NVE skal i internregnskapet sørge for at konto-/kodeplan er innrettet på en slik måte at det er mulig å få en entydig rapportering og styringsinformasjon om utgifter og inntekter knyttet til det enkelte oppdrag. Utgifter som dekkes av inntekter fra oppdrags- og samarbeidsvirksomhet skal kunne dokumenteres, herunder beregninger som ligger til grunn for dette.

4.2.6 Tilskuddsforvaltning

(Reglementet § 8 og Bestemmelsene punkt 6)

Energidepartementet har fastsatt regelverk for følgende tilskuddsordninger i [forskrift om naturfaretilskudd av 29. juni 2022](#):

- kap. 1820, post 60 Tilskudd til flom- og skredforebygging
- kap. 1820, post 72 Tilskudd til flom- og skredforebygging

NVE skal utforme nødvendig veiledning og interne rutiner for forvaltningen av tilskuddsordningene i tråd med Bestemmelsene.

Energidepartementet har fastsatt regelverk for øvrige tilskuddsordninger:

- fordeling og utbetaling av inntektene fra avgift på landbasert vindkraft, jf. vedlegg.

Videre har Energidepartementet fastsatt midlertidig forskrift om stønad til kunder av nærvarmeleverandører med ikrafttredelse fra 6. november 2023 til 1. juli 2025:

- regelverk for stønad til husholdningskunder av nærvarmeanlegg, jf. vedlegg.

Direktøren er ansvarlig for at det rapporteres i tråd med kravene som er fastsett i regelverk for tilskuddsordningen og årlige tildelingsbrev.

4.3 Internkontroll og vurdering av internrevisjon

(Reglementet §§ 14 og Bestemmelsene punkt 2.2, 2.4, 2.5 og 6.3.8)

NVEs ledelse har ansvar for å innrette virksomhetens systemer og rutiner for internkontroll, og påse at nødvendige kontrolloppgaver blir utført. Risikovurderinger skal ligge til grunn.

NVE skal rapportere umiddelbart til departementet dersom det avdekkes vesentlige svakheter, feil eller mangler i kritiske prosesser eller aktiviteter i virksomheten.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll.

NVE skal jevnlig og minst hvert fjerde år vurdere å innføre internrevisjon. Ved vesentlige endringer i risikobildet eller i virksomheten for øvrig, skal en ny vurdering gjøres, jf. rundskriv R-117. Vurderingen som ligger til grunn for beslutningen skal dokumenteres.

4.4 Sikkerhet

4.4.1 Generelt

Sikkerhet er summen av alt vi gjør for å beskytte våre verdier. Verdiene har forskjellig form og beskyttes derfor med ulike sikkerhetstiltak. Det legges til grunn at arbeidet med sikkerhet er systematisk, lederforankret og inngår som en integrert del av NVEs virksomhet. I tråd med NVEs rolle som beredskapsmyndighet er NVE, eventuelt i samarbeid med andre aktører, sektorvis responsmiljø (SRM) for IKT-hendelser i kraftsektoren. Oppfølging av dette vil inngå i styringsdialogen.

4.4.2 Samfunnssikkerhet

NVE har ansvar for fagområder av stor betydning for samfunnssikkerheten, blant annet damsikkerhet, forebygging av flom- og skredskader og kraftforsyning. Arbeidet med samfunnssikkerhet skal være målrettet, systematisk og effektivt, og tilpasset den rollen NVE har på det enkelte fagområdet.

Departementet forventer at NVE tar sitt ansvar og sin rolle i samfunnssikkerhetsarbeidet. NVE skal ha nødvendige krise- og beredskapsplaner, og planlegge og delta i øvelser. Krise- og beredskapsplaner skal inkludere kontinuitetsplaner. Planverket må knyttes til samvirkende etater og være i tråd med rammeverket for håndtering av ikt-hendelser.

NVE skal evaluere hendelser og øvelser. Funn og læringspunkter i evalueringene skal følges opp med ledelsesforankrede tiltak. Resultater fra evalueringer av særlig alvorlige hendelser og øvelser skal rapporteres til departementet etter nærmere avtale.

NVE skal annethvert år oversende en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) for kraftforsyningen og årlig vurdere om ROS for flom, skred og damsikkerhet må oppdateres. ROS skal ta utgangspunkt i tilsiktede og utilsiktede hendelser som kan true kritisk funksjonsevne og sette grunnleggende samfunnsverdier i fare. ROS skal inkludere en vurdering av behov for risiko- og sårbarhetsreducerende tiltak. Under utarbeidelsen av analysene skal NVE sørge for god medvirkning fra alle viktige interessenter.

NVE skal varsle departementet umiddelbart ved alvorlige sikkerhetshendelser.

4.4.3 Nasjonal sikkerhet og oppfølging av sikkerhetsloven

Etter lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven) skal NVE ivareta rollen som sektortilsyn. NVE skal også ha oversikt over eierskap i kraftsektoren og rapportere til departementet. NVE skal publisere informasjon om eierskap på overordnet nivå til kraftproduksjon med konsesjon og konsesjonsfrie vannkraftverk over 1 MW. Oversikten vil være basert på tilgjengelig informasjon i aksjonærregisteret. Årlig oppdatering skal skje innen 1. september hvert år.

Tiltak i *Nasjonal kontraterrorstrategi* skal operasjonaliseres gjennom oppdrag som utvikles med bakgrunn i prioriteringene i strategien. Oppdrag skal utarbeides i dialog og

inkluderes i styringsdialogen og skal inngå i virksomhetenes strategiske arbeid og langtidsplanlegging.

I samråd med andre relevante myndighetsorganer skal NVE følge opp den sikkerhetspolitiske situasjonen for kraftforsyningen og relevante tiltak som bidrar til å ivareta forsyningsikkerheten.

NVE skal bistå departementet i arbeidet med å identifisere Grunnleggende nasjonale funksjoner (GNF) med underfunksjoner og vurdere klassifiseringsnivå for nye og eksisterende objekter og infrastruktur.

NVE skal sende kopi av egen rapport om sikkerhetstilstanden til departementet, i tråd med mal og bestilling fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet. NVE vurderer nivå på sikkerhetsgradering av rapporten.

NVE skal vurdere behov for å sikkerhetsklarere personell, jf. sikkerhetsloven med tilhørende forskrifter. NVE anmoder Sivil klareringsmyndighet om sikkerhetsklarering, og er autorisasjonsmyndighet for eget, innleid personell og for kraftforsyningens distriktssjefer med stedfortredere i Kraftforsyningens beredskapsorganisasjon.

4.4.4 Informasjonssikkerhet

(Virksomhetssikkerhetsforskriften § 3)

NVE skal ha beskrevet mål og strategi for informasjonssikkerhet i virksomheten (sikkerhetsmål og sikkerhetsstrategi). Disse skal danne grunnlaget for NVEs internkontroll (styring og kontroll) på informasjonssikkerhetsområdet.

Sikkerhetsstrategien og internkontrollen skal inkludere relevante krav som er fastsatt i annen lov, forskrift eller instruks.

NVE skal ha en internkontroll (styring og kontroll) på informasjonssikkerhetsområdet, som baserer seg på anerkjente standarder (for eksempel ISO27001/27002).

Internkontrollen bør være en integrert del av NVEs helhetlige styringssystem. IKT-systemer og informasjonsaktiva skal klassifiseres og risikovurderes for å sikre hensynet til informasjonens konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet. Klassifiseringen og risikovurdering er særlig viktig i forbindelse med anskaffelser av IKT-utstyr og -systemer. Omfang og innretning på internkontrollen skal være tilpasset risiko.

Vesentlige hendelser som truer eller kompromitterer informasjonssikkerheten skal varsles til departementet.

NVE skal være tilknyttet Nasjonal sikkerhetsmyndighets sårbarhetskartlegging Allvis NOR.

En overordnet statusrapport for arbeidet med informasjonssikkerhet og ledelsens evaluering skal fremkomme i årsrapporten. Omtalen skal inkludere mål og strategi for virksomhetens arbeid med informasjonssikkerhet, internkontrollsystemet, kartlegging av avhengigheter og deltagelse i øvelser.

Vedlegg 1: Regelverk for fordeling og utbetaling av inntektene fra avgift på landbasert vindkraft (kap. 1820, post 62)

Vedlegg 2: Regelverk for stønad til husholdningskunder av nærvarmeanlegg (kap. 1820, post 76)